

Täysistunto

Tiistai 1.12.2015 klo 13.59—17.09

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain 3 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 44/2015 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2015 vp

Toinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

15.20 **Katja Taimela sd:** Arvoisa rouva puhemies! Hyvät kollegat! Tästä aiheesta käytettiin lähetekeskustelussa ja ensimmäisessä käsittelyssä useita puheenvuoroja, ja tässä kohdalla on nyt se tilanne, että kun olemme toisessa käsittelyssä, niin luen tämän vastalauseen, jonka valiokunnassa ovat allekirjoittaneet niin sosialidemokraatit, vasemmistoliitto, vihreät kuin RKP. Tämä vastalause kuuluu seuraavasti:

"Hallituspuolueet ovat rikkoneet yhteisesti sovittuja parlamentaarisia sääntöjä Yleisradion asemasta ja rahoituksesta päättämisessä päättäessään keskenään hallituksen esityksen mukaisesti yleisradioveron indeksin jäädyttämisestä vuodelle 2016. Tämä on vastoin eduskuntapuolueiden yhdessä sopimaa ja rikkoo sekä eduskunnan että tämän valiokunnan tahtoa vasta muutama vuosi sitten säädetyistä laista Yleisradion rahoituksesta ja sen riippumattomuudesta. Eduskuntaryhmien puheenjohtajien yhteisestä julkilausumasta 16.12.2011: 'Vuonna 2013 Yleisradio Oy:n julkisen palvelun rahoituksen taso on 500 miljoonaa euroa veroineen. Tasoa tarkistetaan vuosittain indeksin mukaista vuotuista kustannustason nousua vastaavasti.' Sekä: 'Jos tänään sovitun ratkaisun jatkovalmistelussa havaitaan tarvetta aineellisiin muutoksiin, myös niiden valmistelussa nojaututaan parlamentaariseen tukeen.'

Hallitus on myös vuoden 2016 talousarvioesityksessään siirtämässä Yleisradion rahoitusta osaksi valtiontalouden kehyksiä vastoin eduskuntapuolueiden ryhmäpuheenjohtajien 16.12.2011 julkilausumaa: 'Yleisradio Oy:n riippumattomuuden turvaamiseksi on perusteltua, että julkisen palvelun vero ei sisälly valtiontalouden kehyksiin. Vero tuloutetaan teknisesti valtion talousarvioon, josta varat ohjataan Valtion televisio- ja radiorahastoon.' Siirto kehyksiin vahingoittaa Yleisradion rahoituksen riippumatonta asemaa huolimatta lupauksista kunnioittaa sitä. Perustelu siirron teknisestä vaatimuksesta ei pidä, kun muitakin rahastoja on pidetty poliittisella päätöksellä kehysten ulkopuolella.

Osana julkisen talouden suunnitelmaansa hallitus on linjannut toteuttavansa Yleisradion rahoituksen lisäleikkauksia jäädyttämällä yleisradioveron indeksin koko vaalikaudeksi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 73/2015 vp

Tämä rikkoo myös parlamentaarisen käsittelyn periaatteita sekä uhkaa Yleisradion riippumatonta julkisen palvelun tehtävää. Huomattavaa on myös, ettei indeksin jäädyttäminen vaikuta millään tavalla valtiontalouden alijäämäisyyteen tai merkittävällä tavalla kansalaisten ostovoimaan. Kyse on puhtaasti poliittisesta valinnasta.

Yleisradion rahoitus on aidosti palautettava parlamentaariseen valmisteluun. Esitykset on valmisteltava vasta liikenne- ja viestintäministeri Bernerin 30.10.2015 perustaman Yleisradion julkisen palvelun tehtävää ja rahoitusta arvioivan parlamentaarisen työryhmän työn tulosten perusteella."

Edellä olevan perusteella ehdotimme valiokunnassa ja ehdotamme, että lakiehdotus hylätään.

15.23 Katja Hänninen vas: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Taimela tuossa jo kiteyttikin opposition huolenaiheet. Eliikkä me kaikki tiedämme, että Ylen toimintaa sääntelee Yle-laki ja Ylen toiminnan tulee olla riippumatonta, rahoituksen olla läpinäkyvää ja riippumatonta. On ollut syynsä, että eduskunta on ollut se parlamentaarinen elin, joka on Ylen toiminnasta vastannut ja rahoituksesta vastannut. Siinäkin mielessä tämä, että nyt valtiontalouden kehyksiin on siirretty Ylen rahoitus, ei ole sen mukaista kuin on parlamentaarisesti yhdessä eduskunnassa sovittu.

Tämän vuoksi kannatan edustaja Taimelan tekemää hylkäysesityksen sisältävää vastauslausetta.

15.24 Olavi Ala-Nissilä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tähän kokonaisuuteen kaikkineen sisältyy myöskin se, että 300 000 pienituloista vapautetaan Yle-verosta, muun muassa takuueläkkeen piirissä olevat ihmiset. Ihmettelen sitä, että vasemmisto ei sitä asiaa arvosta, mikä tässä kokonaisuudessa on kuitenkin hyvin tärkeä olemassa.

15.24 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Samaa kyllä hämmästelinkin, että salin vasemmalta reunalta ehdotetaan hylkyä esitykselle, jossa kokonaisuudessa on 300 000 pienituloista, jotka vapautettaisiin Yle-verosta. Heille ei tulisi tämän jälkeen Yle-verolappua, taikka he eivät joutuisi maksamaan mitään. Minun mielestäni se on reilua tällaisena vaikeana talouden aikana. En tiedä, onko tämä nyt sitten vasemmistolta se kuuluisa arvovalinta, että näiden pienituloistenkin pitää Yle-veroa maksaa.

Toisaalta indeksi myös jäädytetään tässä, eli kukaan ei maksaisi Ylestä enempää kuin tällä hetkellä. Onko tämäkin vasemmistoliiton ja sosialidemokraattien arvovalinta, että kaikkien pitää maksaa näinä vaikeinakin aikoina yhä enempi Yle-veroa?

15.25 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Täällähän on käyty moneen kertaan tätä keskustelua, ja me olemme esittäneet syvän huolestumme siitä, että me olemme nyt poikkeamassa siitä vuosikymmenien perinteestä, että Ylen asioista päätetään ilman ristiriitoja parlamentaarista menettelyä kunnioittaen.

Te voitte olla rauhassa, edustaja Heinonen, me emme vastusta sitä, että Yle-veroa laskeetaan kaikkein pienituloisimpien osalta. Sitä me emme vastusta, mutta ei, meillä on eri laki, missä tähän puututaan, ja sen yhteydessä me tulemme esittämään lausuman siitä, että näitä asioita tulisi valmistella parlamentaarisesti. Minä pidän todella surullisena sitä, että hallituspuolueet ovat tähän nyt lähteneet.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 73/2015 vp

Pyydän muistuttaa myös siitä, mitä kävimme viimeksi täällä läpi, että tämä kyseinen pienituloisille tuleva alennushan tuli vasta sen jälkeen, kun hallitus oli jo päättänyt näistä indeksijäädytyksistä, joten tässäkin oli taustalla vähän toinen tarkoitus kuin mihin te nyt jaloisti viittaatte. Mutta emme me sitä vastusta, että pienituloisilta lasketaan, sen sijaan kannatamme sitä, että parlamentaarisesti (Puhemies koputtaa) yhdessä valmistettaisiin sellainen malli, joka toteuttaisi sosiaalista oikeudenmukaisuutta vielä paremmin.

15.27 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tuntuu, että happamia ovat pihlajanmarjat. Näyttää siltä, että toimenpiteet, joilla pienituloisten asemaa helpotetaan, eivät kelpaa meidän vihervasemmistolle. Minun mielestäni se on hienoa, että 300 000 pienituloista ei tämän jälkeen joudu maksamaan Yle-veroa, he voivat katsoa tätä julkisen palvelun tehtävää johdattelevaa Yleä jatkossa ilman Yle-veroa, ja toisaalta se, että kukaan suomalainen näinä vaikeina aikoina, kun kaikesta säästetään, ei joudu maksamaan Yle-veroa enempää. Tuntuu siltä, että tässä nyt on hyvä asia mutta väärin tehty -ajattelu. Minun mielestäni se on hyvä, että pienituloiset vapautetaan Yle-verosta.

15.28 Suna Kymäläinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllä tässä nyt yritetään viedä keskustelua täysin asian toiselle puolelle. Opposition puolelta on kritisoitu nimenomaan sitä tapaa, jolla olette toimineet. Ja edustaja Heinonen ei ole ollut lähetekeskustelussa tai ensimmäisessä käsittelyssä ehkä kuulemassa keskustelua, jota olemme täällä käyneet, joten esität ehkä sen vuoksi näitä huolenaiheita. Emme ole suinkaan vastustamassa pienituloisten vapauttamista vaan vaatimassa, että tämä palautetaan parlamentaariseen valmisteluun, kuten laki edellyttää.

15.28 Maarit Feldt-Ranta sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pakko kyllä sanoa, että on vastenmielinen ja julkea se tapa, millä täällä hallituspuolueiden edustajat pe-sevät käsiään ja kertovat olevansa pienituloisten suomalaisten puolella, kun te olette viimeisen puolen vuoden aikana tuoneet tähän saliin lakiesityksen toisensa jälkeen, joissa te kuritatte juuri pienituloisimpia ihmisiä tässä maassa.

Tässä esityksessä, mistä nyt puhutaan, on kyse jostain aivan muusta. Tässä on kyse siitä, (Olavi Ala-Nissilä: Yle-vero!) mitä edustajat Viitanen, Taimela ja Kymäläinen täällä ovat sanoneet, eli siitä 70-vuotisen perinteen rikkomisesta, johon te nyt syyllistytte. Te otatte Yle-rahoituksen hallituksen peukalon alle, ja kansainväliset esimerkit ovat kertoneet, mihin se johtaa. (Timo Heinonen: Eduskunta päättää jatkossa!)

15.29 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä nyt varmaan liittyy siihen sarjaan, mitä olemme viime aikoina nähneet, että vääristellään kerta kaikkiaan opposition sanomaa ja ajatuksia. Toistan, mikäli edustaja Heinonen ei sitä kuulut äsken, että emme me vastusta sitä, että pienituloisten Yle-verotaakkaa helpotetaan, mutta sitä me vastustamme toden totta, että hallitus näillä toimillaan on poikkeamassa vuosikymmenien kunniakkaasta parlamentaarisesta perusteesta pistämällä toden totta Yleisradion rahoituksen hallituksen peukalon alle.

Ja yhdyn kyllä edustaja Feldt-Rannan kritiikkiin siinä, (Olavi Ala-Nissilä: Eduskuntahan tässä päättää!) että on hyvin ikävä, vastenmielinen tunne siinä, kun nyt puhutaan pienituloisista, kun samaan aikaan tämä hallitus tuo kurittavia lakeja eläkkeensaajille, työttömille, lapsiperheille, kaikille näille. Perukaa nyt nämäkin huonot päätöksenne, arvoisa hal-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 73/2015 vp

litus, niin sitten voimme keskustella teidän kanssanne uskottavasti siitä, mitä haluatte tehdä pienituloisten osalta.

Me emme vastusta Yle-veron osalta tätä pienituloisten osuutta, mutta me ehdottomasti (Puhemies koputtaa) haluamme protestoida tätä käytäntöä vastaan, minkä nyt olette aiheuttaneet.

15.30 Kimmo Kivelä ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Pakko minun on kyllä todeta, että ei tästä voi tyylipisteitä antaa. Tämä ei olisi tarvinnut kuin kolme neljä kokouskutsua sähköpostilla tai tekstiviestillä kutsua kaikki eduskuntaryhmien puheenjohtajat yhteen. Me olisimme nyt yksimielisesti hyväksymässä tätä lakia, jos näin olisi vaivauduttu tekemään. En tiedä, menikö tämä tietämättömyyden vai vauhtisokeuden piikkiin, (Eduskunnasta: Sekä että!) mutta joka tapauksessa näin tapahtui.

15.31 Satu Taavitsainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos edustaja Kivelälle noista äskeisistä sanoistanne.

Edustaja Heinosen vilpittömyyttä puolustaa pienituloisia epäilen. Olisikohan ennemminkin kyseessä se, että meillä on hyvin paljon suuria pääomatuloja nauttivia, joiden pääomatulot ovat miljoonia mutta ansiotulot voivat olla hyvinkin pieniä, jolloin hekin välttyvät tältä Yle-verolta? Olisiko se syy, minkä takia käytit tuon äskeisen puheenvuoron?

15.32 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yle-vero on vero, mitä maksavat suomalaiset, ja monet maksavat sen kyllä ihan mielellään, mutta minä ymmärrän niitä pienituloisia ihmisiä, joille se raha on nyt tällaisena vaikeana aikana iso juttu, kova juttu. Sen takia hallitus on tehnyt nyt ratkaisun, että 300 000 pienituloista vapautetaan Yle-verosta ja että he eivät jatkossa enää Yle-veroa joudu maksamaan, ja toisaalta sitten sen, että indeksi jäädytetään niin, että Yle-vero ei nouse kenelläkään suomalaisella. Minun mielestäni se on oikein.

Mutta on kyllä surullista, että täällä annetaan sellainen kuva, että jos tehdään joku ikävä päätös toisaalla välttämättömyyden, talouden vaikeiden aikojen edessä, niin silloin ei olisi oikeutta tehdä jotain hyvää päätöstä niille samoille ihmisille, joille toisesta suunnasta on tullut jotain ikävää, vaikkapa keliakiakorvaus tai säästöjä koulutukseen tai säästöjä moneen moneen muuhun. Minun mielestäni on hyvä, että myös tehdään tämänsuuntaisia ratkaisuja, (Puhemies koputtaa) missä tuetaan pienituloisten ihmisten asemaa.

15.33 Maarit Feldt-Ranta sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me olemme tämän maan parlamentissa ja viime viikkoina olemme nähneet tämän maan parlamenttiin pesiytyneen aivan uudenlaisen kulttuurin, jossa yritetään harhauttaa, puhutaan asian vierestä ja perustellaan asioita sellaisilla argumenteilla, mitkä eivät millään tavalla kestä.

Edustaja Heinonen, nyt käsittelyssä oleva hallituksen esitys 44 ei liity tähän asiaan, mistä te puhuitte, millään tavalla. Nyt puhumme siitä, että hallitus siirtää Yle-rahoituksen kehyksiin, ja indeksitarkastuksesta. Me olemme sitä mieltä, että on hyvä asia, jos 300 000 suomalaista pienituloista vapautetaan tästä maksusta, mutta on julkea se tapa, millä te annatte ymmärtää olevanne nyt suuri köyhien ystävä. Te olette tuoneet ja kannattaneet kaikkia niitä leikkauksia, jotka kohdistuvat erittäin epäoikeudenmukaisella tavalla pienituloisiin suomalaisiin. Asiakasmaksut nousevat, eläkeläisten asumistuki pienenee ja niin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 73/2015 vp

edelleen. (Olavi Ala-Nissilä: Miten ne liittyvät tähän asiaan?) Se on julkeaa, edustaja Heinonen. (Timo Heinonen: Miten ne liittyvät tähän asiaan?)

15.34 Leena Meri ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluaisin nyt muistuttaa juuri siitä, (Hälinää — Puhemies koputtaa) mistä täällä edustaja Heinonenkin kysyi: miten nämä nyt liittyvät? Jos te vaaditte, että Heinosen pitää pysyä asiassa, niin pysytään nyt kaikki. Minä en kyllä ota vastaan tällaista kritiikkiä, että täällä hallituspuolueiden edustajat kaikki vaikuttavat kylmiltä ja puhuvat epätotuuksia ja muuta. Ehkä viittaat johonkin tässä viikonlopun aikana tulleeeseen ministerin toimintaan. Me kaikki emme ole samannimisiä kuin yksi ihminen, joka vastaa täällä omista tekemisistään, ja hän vastaa siitä itse, me muut emme vastaa hänen sanomisistaan. Se muistettakoon, että jokaisella on kuitenkin henkilökohtainen vastuu.

Mitä tulee näihin asioihin, niin hallitusohjelmassa on ja meillä on myös paljon hyviäkin asioita: takuueläkkeen korotus, toimeentulotuen indeksi. Kyllä meillä on hyviäkin asioita. Totta kai tämä on semmoista politiikkaa, jota halutaan esittää ihmisille, mutta muistetaan myös puolin ja toisin pysyä siinä totuudessa eikä lähdetä liioittelemaan asioita.

15.35 Suna Kymäläinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Täytyy ihan ensimmäiseksi osoittaa arvostus Ylen hallintoneuvoston puheenjohtajalle edustaja Kivelälle näistä reheistä sanoista. Ensimmäisessä käsittelyssä, kun käsitelimme tätä kyseistä esitystä, kokoomuksesta rehdisti tunnustettiin, että on tapahtunut lapsus ja virhe. Sen sijaan on kyllä hämmäntävää, että nyt tuolta samasta puolueesta tulee sitten täysin erilaisia esityksiä, niin kuin tässä oltaisiin nytten kymmenen hyvää tarjoamassa yhden pahan poistuessa.

On tullut selkeästi esille, että kysymys ei ole talouspolitiikasta vaan poliittisesta valinnasta, poliittisesta tarkoituksenmukaisuudesta, ja siksi kannatan kyllä edustaja Taimelan tekemää hylkäysesitystä.

15.36 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Viitaten toden totta viimeaikaisiin näytelmiin, jos voi sanoa, mitä tässä parlamentissa olemme nähneet, kyllä minä toivoisin sitä, että hallituspuolueiden taholta ihan tosissaan kuunneltaisiin opposition mielipidettä ja ei myöskään mentäisi vääristelemään kantaamme asiaan, johon olemme sen moneen kertaan sanoneet täysin selkeästi: meille sopii erinomaisen hyvin, että pienituloisimmilla helpotetaan Yle-verotaakkaa. Ja kuten täällä sanottiin, tässä asiassa ei ole siitä kysymys.

Mutta mitä tulee näihin pienituloisiin ja heille tehtäviin leikkauksiin, niin enpä minä vain ole, puhemies, (Timo Heinonen: Siitähän ei saanut puhua!) vielääkään kuullut edustaja Heinoselta perusteluja siitä, kuinka hirvittävän hienoa on se, että hallitus on esimerkiksi eriarvoistamassa eläkkeensaajien verotusta palkansaajiin nähden tai että pienituloisilta eläkkeensaajilta leikataan. Tätä yritimme kysyä edustaja Heinosen puoluetoverilta ministeri Stubbilta kyselytunnilta, miksi teidän mielestänne on oikein, että eläkkeensaajien verotusta eriarvoistetaan — siihen ei tullut vastausta, mutta tuli kyllä haukut varjobudjettiamme kohtaan.

Eli tämä kulttuuri on ala-arvoista tässä suhteessa, ja sitä en kyllä hyväksy tässä salissa pitkällä parlamentaarisella kokemuksella.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 73/2015 vp

15.37 Sanna Marin sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Myös minä haluan kiittää edustaja Kivelää ryhdikkästä puheenvuorosta, mutta valitettavasti samaa ei voi sanoa sitten edustaja Heinosen puheenvuorosta täällä. Asia on juuri niin kuin edustaja Kymäläinen sanoi: täällä hallituspuolueiden puolelta tunnustettiin, että kyseessä on lapsus ja tässä on nyt rikottu niitä yhdessä sovittuja pelisääntöjä. Eli eduskuntaryhmien puheenjohtajathan joulukuussa 2011 kirjoittivat yhdessä julkilausuman, jossa sitouduttiin siihen parlamentaariseen valmisteluun Yleisradion osalta eli siihen, että jos muutoksia tehdään, niin ne valmistellaan parlamentaarisesti. Juuri tästä on ollut kyse tässäkin keskustelussa ja siinä keskustelussa, mitä kävimme viime viikolla tässä samaisessa salissa. Eli kyllä tässä on aivan selkeästi rikottu niitä yhteisiä pelisääntöjä, jotka on yhdessä sovittu, ja toivon, että myös edustaja Heinosella on selkärankaa tämä myöntää.

15.38 Olavi Ala-Nissilä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ei kai siitä ole epäselvyyttä, että tässä on ollut työtapaturma tai prosessivirhe, joka varmaan ei toistu.

Mutta, arvoisa puhemies, sanoisin, että kyllähän Yle-vero on vero ja lasketaan Suomen veroasteeseen. Viime vaalikaudellahan ei saatu mitään uudistuksia aikaan muuta kuin että verotusta kiristettiin, ja minusta tämäkin kokonaisuus kyllä liittyy siihen, että verotuksen kiristymisen tie on Suomessa minusta loppuun kuljettu. Ja on erinomainen asia, kun tämä liittyy tähän kokonaisuuteen, että pienituloisten osalta voidaan tämä vero poistaa.

15.39 Heli Järvinen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hienoa, että keskustelu täällä on niin mielenkiintoista, että pitää tuolta vartin matkan päästä omasta työhuoneesta tulla takaisin.

Ihan erinomaista, edustaja Ala-Nissilä, että puhutte siitä kokonaisuudesta — juuri siitä oppositiokin täällä yrittää puhua. Ja se kokonaisuus vain näyttää siltä, että ulkopuolisen tutkijaryhmän mukaan hallituksen päätökset eläkeläisiin kohdistuvista leikkauksista 80-prosenttisesti kohdistuvat niihin eläkeläisiin, joiden eläkkeet ja eläketulot ovat alle 1 300 euroa, kun suomalainen keskivertoeläke tällä hetkellä on 1 540 euroa. Eli se tarkoittaa sitä, että hallituksen päätökset kurittavat nimenomaan pienituloisia eläkeläisiä kokonaisuudessaan. Hienoa, että Yle-vero lähtee pienituloisilta pois, mutta nimenomaan kokonaisuus ratkaisee.

Puhemies Maria Lohela: Sitten takaisin puhujalistaan.

15.40 Lea Mäkipää ps: Arvoisa puhemies! Käsittelen tässä ainoastaan hallituksen esitys-tä eduskunnalle laiksi Valtion televisio- ja radorahastosta annetun lain 3 §:n väliaikaisesta muuttamisesta. Tämä esitys on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä ja on pyydetty lausunnot Yleisradiolta, Viestintävirastolta ja valtiovarainministeriöltä, ja mistään ei ole tullut vastalauseita. Ja tietysti, onko se, miten tämä asia on käsitelty, nyt ollut paras mahdollinen, kympin suoritus — ei varmaankaan, mutta tässä ollaan, ja eduskunta päättää tästä.

Esityksessä ehdotetaan Valtion televisio- ja radorahastosta annettua lakia muutettavaksi niin, että valtion talousarviosta Valtion televisio- ja radorahastolle Yleisradio Oy:n julkisen palvelun kustannusten kattamiseen suoritettavaan määrärahaan ei vuodelle 2016 tehtäisi indeksikorotusta. Leikkaus on mielestäni nykyisessä taloustilanteessa välttämätön.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 73/2015 vp

Hallituksen budjetissa esitetään Yle-veron poistamista pienituloisilta nostamalla alinta tulorajaa veronmaksulle 7 500:sta 10 300 euroon vuodessa. Niin kuin täällä monet ovat sanoneet, sehän on hyvä apu näille 300 000 pieneläkeläiselle, että he eivät joudu maksamaan tätä veroa. Tämä on siis helpotus muun muassa takuueläkkeen saajille, mutta vaikuttaa tietenkin kokonaisuuteen.

Julkisin varoin rahoitettavan Ylen tehtäviä ja rahoitusta arvioimaan on asetettu parlamentaarinen työryhmä. On hyvä selvittää vuotuisen puolen miljardin rahoituksen tarpeen mukaisuus ja se, kuuluuko Ylen profiiliin tuottaa sellaista määrää viihdeohjelmia aikana, jolloin kaupallista mediaa on näitä varten tarjolla valtavat määrät. Keskittämällä Ylen toiminta uutis- ja ajankohtaisohjelmiin sekä alueelliseen tuotantoon on varmasti mahdollista saada ehkä vieläkin säästöä. Käytännössä tämän esityksen mukaan vaikutus on hyvin pieni vuotuisessa yli puolen miljardin rahoituksessa eli vain noin 6 miljoonaa euroa, ja kun nyt on etsittävä säästöjä joka paikasta, niin Ylekin ottaa sitten oman osansa näihin säästötaloksiin.

Ja kuten alussa sanoin, en puutu enää tässä vaiheessa siihen, mitenkä tämä käsittely on täällä tähän pisteeseen tullut.

15.43 Kimmo Kivelä ps: Arvoisa puhemies! Todellakin, niin kuin täällä on puhuttu vuosikymmenten historiasta, menemme ajassa taaksepäin 1948:aan, jolloin siis hyväksyttiin niin sanottu Lex Jahvetti sen seurauksena, että silloin Yleisradion hella veti idästä eli pääjohtaja Wuolijokeen oli kyllästytty ja haluttiin tehokkaammin Yleisradiota valvoa eduskunnan toimesta. Tämä on ollut hyvin keskeinen periaate, ja kyllä täytyy sanoa, että tätä periaatetta on huonoin tyyli pistein rikottu.

Niin kuin tuossa aikaisemmin debattipuheenvuorossa sanoin, oli erittäin harkitsematonta ja ilmeisesti vauhtisokeuden täyttämää, että näin nopeasti tämä asia tuotiin. Itse en halua uskoa mihinkään salaliittoteorioihin.

Ja yhtä lailla, niin kuin tämä parlamentaarinen työryhmä on aloittanut, olisi ollut hienompaa, että puheet kehyksistä olisi vasta sitten tämän työryhmän työskentelyn jälkeen aloitettu. Uskon sataprosenttisesti, että myös vastaisuudessa tämä miltei pyhä periaate Yleisradion parlamentaarista valvonnasta toteutuu, jatkossakin. Mutta kyllä kiistatta tämä on tuonut tietynlaisen särön, joka meidän pitää nyt poliittisessa yhteisymmärryksessä kyetä ratkaisemaan ilman kiihkoa ja hallitus—oppositio-asetelmaa.

15.45 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Minä kyllä myös arvostan tätä edustaja Kivelän näkemystä tässä. Hän näkee juuri sen historian, mikä tässä on ollut ja mikä on ollut arvokasta ja hyvä meille kaikille, se, että olemme pitäytyneet tässä parlamentarismien periaatteessa juuri siksi, että meillä on aika pelottavia esimerkkejä siitä, jos Yleisradio laitetaan hallituksen peukalon alle, vaan nimenomaan — toistan varmaan noin kymmenennen kerran näissä debateissa sen tärkeän periaatteen — Yleisradio on kansan radio, eduskunnan radio, eikä sen missään nimessä pidä olla hallituksen tarkoitusperien toteuttaja. Tämä on hyvä periaate, tärkeä periaate.

Ja myös minä totean sen, edustaja Kivelän ilmaiseman hengen tavoin, että on surullista, siis surullista se, että täällä riidellen puhutaan Yleisradion asioista. Se ei ole hyvä asia. Mielestäni nimenomaisesti tämä vahva tunne siitä, miksi näin täytyy tehdä, on ollut aina-kin itselleni kovin vakava pohdittava viime aikoina, että miksi hallitus näin meni tekemään.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 73/2015 vp

Kyllä minä sitä arvostan, että täällä myös edustaja Kivelä juuri tunnusti ja kertoi tämän lapsuksen ja näin, ja toivoisin myös tietynlaista nöyryyttä tämän asian tunnistamisen suhteen esimerkiksi sieltä salin oikealta laidalta.

15.46 Mikaela Nylander r: Värderade talman! Jag tycker att det är viktigt att framhålla att det parlamentariska ansvaret, det gemensamma ansvaret för Yle, är oerhört viktigt. Det är bra att man också här nu har konstaterat att regeringen har avvikit från det här, och att man beklagar det från regeringspartiernas håll och att man har insett att det är ett misstag och att man kommer att korrigera det.

Jag vill bara säga så mycket att svenska riksdagsgruppen inte har motsatt sig själva indexfrysningen för 2016, men däremot har vi kraftigt protesterat mot sättet på vilket det här skedde, det vill säga att regeringen fattade ett beslut om det och sedan började man kolla med oppositionspartierna.

Frågan om den parlamentariska beredningen i Yle-frågor är alldeles fundamental och jag tycker att här har använts bra och kloka inlägg om den här saken. Regeringen har brutit mot det här. Nonchalansen mot det parlamentariska beslutsfattandet i Yle-frågor förstärks ytterligare av att regeringen har satt in Yle-finansiering innanför ramarna, budgetramarna. I den förra parlamentariska arbetsgruppen beslutade vi att inte göra på det sättet, så här är nu två frågor som naggar regeringens trovärdighet i kanterna. Det är indexfrysningen och det är också frågan om att flytta in Yle-finansieringen i budgetramarna. Men jag hoppas att regeringen har tagit lärdom och att vi nu i den parlamentariska arbetsgruppen tittar på det här och fattar besluten parlamentariskt.

15.50 Timo Heinonen kok: Arvoisa puhemies! Nyt puhun, kun salissa vähän rauhoittui ja saa puhua, mikä on kansanedustajille tietysti perustuslaissa annettu oikeus, eikä sitä toki puhemies ole kyseenalaistanutkaan, ehkä meidän aggressiivinen vihervasemmisto hieman sitä kyseenalaisti tuossa, että mistä saa keskustella, Ylestä nyt tietysti keskustellaan kokonaisuutena. Voi olla, että valmistelussa on tapahtunut, niin kuin arvostamamme Ylen hallintoneuvoston puheenjohtaja, edustaja Kivelä totesi, tyylirikko. Isoimman eduskuntaryhmän puheenjohtaja näitä yleensä on vetänyt ja niin tälläkin kertaa, ja jätetään se toiseksi. Mutta tärkeintä on tietenkin se lopputulos, mihin päästiin. Ja lopputulos on mielestäni hyvä: 300 000 pienituloista vapautetaan Yle-verosta. He eivät jatkossa joudu Ylen palveluista maksamaan. Indeksä jäädytetään, eli näinä vaikeina aikoina ei kenenkään suomalaisen Yle-vero nouse. Ja toisaalta alleviivataan nyt vielä, että eduskunta päättää jatkossakin Ylen lainsäädännöstä ja myös Ylen rahoituksesta, eli eihän hallitus tässä maassa päätöksiä tee, vaan eduskunnassa päätökset tehdään ja niin tehdään tämänkin pienen, ehkä sitten muotovirheen jälkeen.

15.51 Mikaela Nylander r (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mielestäni edustaja Heinosen puheenvuoro oli hiukan outo, koska nyt (Timo Heinonen: Ei mikään kelpaa teille!) — mikään ei kelpaa tänään, ei — taas kerran hallituspuolueen edustaja puhuu tulevaisuudesta ja puhuu Yle-verosta ihan kuin tämä olisi pysyvä malli. Nyt tämä asia on siirretty parlamentaarisen työryhmän tehtäväksi, joten voi tulla muutoksia, edustaja Heinonen. Se on tämän parlamentaarisen työryhmän tehtävä katsoa, joten minun mielestäni ei saisi nyt täällä puhua siitä ikään kuin tämä olisi nyt tämä malli, koska siihen voi tulla muutoksia vielä. Se on parlamentaarisen työryhmän vallassa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 73/2015 vp

Puhemies Maria Lohela: Puhujalistaan.

15.52 **Kimmo Kivelä ps:** Arvoisa rouva puhemies! On oikeastaan ollut aika hienoa, että tällaista keskustelua käydään, vaikka paikoin tämä on ollut pikkuisen vähemmän korrektia ja totta kai tässä keskustelussa ovat tällaiset puoluepoliittiset ja hallitus—oppositio-asetelmat näkyneet. Mutta ennen kaikkea jatketaan keskustelua Ylen ympärillä, koska kylä meidän pitää ymmärtää, että se, että Yleisradio on parlamentaarisessa valvonnassa, merkitsee aidosti sitä, että näin on. On hyvin valitettavaa, kun esimerkiksi Ylen kertomusta käsitellään täällä, että sali usein kumuaa tyhjyyttään ja on kenties vain esittelypuheenvuoro ja se nuijitaan. Tässä meillä on kyllä itse kunkin kansanedustajan, ja tänäänkin tähän keskusteluun osallistuneiden kansanedustajien, peiliin katsomisen paikka, että oikeasti kävisimme tätä keskustelua Ylen ympärillä aidommin ja vakavammin.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.